

CREDITELE DE CONSUM/ CONTRACTELE DE ÎMPRUMUT

GLOSAR:

Dobândă	Sumă de bani care trebuie plătită sau primită pentru utilizarea banilor
Bunuri fungibile	Cele care la executarea unei obligații se pot înlocui (ex. o recoltă de cereale)
Scadență	Termen de plată la care urma să fie onorată o obligație, termen la care urma să fie întoarsă datoria
Debitor	Persoană care datorează cuiva o obligație (sau o sumă de bani)
Creditor	Persoana care poate cere executarea unei obligații de la altcineva (cel care a oferit împrumutul)

I. CREDITELE DE CONSUM

1.1. INFORMAȚII UTILE LA ETAPA PRE-CONTRACTUALĂ:

La etapa pre-contractuală este bine ca beneficiarii Dvs. să cunoască următoarele aspecte:

În procesul negocierilor să ezite să trișeze, or informația furnizată de este verificată prin intermediul mai multor canale: baze de date (Cadastrul Bunurilor Imobile, Biroul Istoriilor de Creditare și alte sisteme informaționale interbancare, etc.). În secolul tehnologiilor informaționale asemenea trișări sunt taxate dur, iar solicitanții de credit își micșorează șansele să obțină pe viitor un credit.

Salariul este unul din cele mai importante criterii de eligibilitate de la care pornește analiza profilului clientului. Acesta trebuie să constituie o sursă permanentă de venit. Pe lângă salariu, nu mai puțin important este analiza familiei clientului- dacă persoana este căsătorită, dacă soțul/soția are un venit propriu, dacă sunt copii minori la întreținere și nu în ultimul rând, care este istoricul creditar al clientului.

Planificarea bugetară lunară. O companie de creditare va analiza cu siguranță comportamentul financiar al clientului. Pentru ca profilul clientului să corespundă eligibilității acordării unui credit, ar trebui să se încerce un simplu exercițiu calculând: ce venituri lunare are clientul, sursele provenienței acestor venituri, sunt veniturile sporadice sau au o sursă permanentă, care sunt cheltuielile lunare personale, care ar fi marja cheltuielilor neprevăzute lunare, etc. Reieșind din calculele pe care le va efectua, optim ar fi ca gradul de îndatorare să nu fie mai mare 30%-40% din venit, astfel încât să rămână suficiente resurse pentru a acoperi cheltuielile cotidiene imperative unui nivel de trai decent. Compania de creditare va putea oferi un credit

mai mare atît timp cît va califica clientul avînd un profil de risc redus (ex. Dacă mai sunt venituri din alte surse decît salariu (chiria unui imobil), soţul/soţia are un venit permanent, nu aveţi alte persoane la întreţinere, etc.). Exerciţiul descris mai sus va ajuta clientul să analizeze solvabilitatea în cazul contractării unui credit de consum şi să se decidă asupra sumei cu care doreşte să se îndatoreze.

Durata contractului. Termenul contractului de credit de consum trebuie ales şi negociat cu diligenţă. Termenul trebuie să fie ales în funcţie de necesităţile şi veniturile/cheltuielile beneficiarului. Practica demonstrează faptul că în cazul în care termenul contractului este mai mare, ratele lunare vor fi mai mici. Această opţiune ar fi oportună în cazul în care rata lunară ar fi una confortabilă şi se pot planifica şi alte cheltuieli personale lunare fără dificultăţi. În cazul în care beneficiarul are un loc de muncă pentru o perioadă determinată, atunci optim ar fi să aleagă un termen al contractului mai redus (ex. 1 an). În acest fel se va asigura că plata ratelor va fi sincronizată cu veniturile intrate în bugetul acestuia.

Indiferent de termenul contractului creditului de consum, beneficiarul trebuie să nu ezite să se intereseze de posibilitatea **rambursării anticipate a creditului**. Important să cunoaşteţi că rambursarea creditului anticipată este un DREPT al consumatorului şi nu o decizie arbitrară a companiei de creditare. În virtutea legii, consumatorul are dreptul, în orice moment să-şi stingă în totalitate sau în parte obligaţiile sale care decurg dintr-un contract de credit. În acest caz, consumatorul are dreptul la o reducere a costului total al creditului, această reducere constînd în dobînda şi costurile aferente perioadei dintre data rambursării anticipate şi data prevăzută pentru încetarea contractului de credit. În această ordine, creditorul va avea la rîndul său dreptul să solicite o compensaţie rezonabilă şi justificată în mod obiectiv pentru eventualele costuri legate direct de rambursarea anticipată a creditului, cu condiţia ca rambursarea anticipată să intervină într-o perioadă în care rata dobînzii aferente creditului este fixă. Compensaţia pe care o poate cere creditorului este plafonată în condiţiile legii şi nu poate fi mai mare de: 1% din valoarea creditului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată şi rezilierea convenită este mai mare de un an şi 0,5% dacă nu este mai mare de un an.

Reieşind din aceste circumstanţe, decizia de a rambursa anticipat trebuie să fie bazată pe răspunsul la întrebarea: dacă rambursarea anticipată va fi mai ieftină luînd în calcul compensaţiile ce i se cuvin creditorului, decît achitarea creditului conform graficului stabilit iniţial.

1.2. COMISIOANELE/TAXELE AFERENTE CONTRACTULUI DE CREDIT

Pentru contractarea unui credit clientul poate fi ţinut la plata unor comisioane aferente creditului. Clientul trebuie să ştie că în costul total al creditului sunt incluse toate costurile, inclusiv dobînda, comisioanele, taxele şi orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit şi care sunt cunoscute de creditor, cu excepţia taxelor notariale; costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special valoarea medie a primelor de asigurare, sunt incluse în cazul în care obţinerea creditului sau obţinerea acestuia potrivit clauzelor şi condiţiilor prezentate este condiţionată de încheierea unui contract de servicii. Compania creditară are obligaţia să explice clientului necesitatea costurilor aferente pe care le percepe. De asemenea, aceste costuri trebuie să corespundă

costurilor efective ale creditorului, să se limiteze la acoperirea acestora și să nu conducă la obținerea de venituri suplimentare pentru acesta.

Odată ce contractual a fost semnat, CREDITORUL NU ARE DREPTUL:

- Să introducă și să perceapă noi taxe, comisioane, tarife sau a oricare alte costuri aferente contractului, cu excepția costurilor specifice unor servicii suplimentare solicitate în mod expres de consumator, neprevăzute în contract și care nu erau oferite consumatorului la data încheierii acestuia. Aceste costuri vor fi percepute numai în baza unor acte adiționale acceptate de consumator;
- Să majoreze mărimea costurilor stabilite la încheierea contractelor;
- să perceapă un comision de retragere pentru sumele trase din credit;
- să perceapă un comision, tarif sau a oricărui alt cost în cazul în care consumatorul dorește schimbarea datei de scadență a creditului cu cel mult 30 de zile;
- să perceapă comisioane în situațiile în care consumatorul solicită schimbarea garanțiilor, în condițiile în care consumatorul plătește toate costurile aferente constituirii și evaluării noilor garanții.

1.3. TIPUL DOBÂNZII

Cele mai oportune ar fi contractarea unor credite cu dobândă fixă, în acest mod clientul de poate proteja în fața fluctuației valutare. Cea mai sigură situație ar fi să se contracteze un credit de consum în moneda în care se realizează cea mai mare parte a veniturilor, pentru a nu fi afectat atât de mult de fluctuațiile valutare majore.

Rata fixă a dobânzii aferente creditului presupune convenirea părților, în contractul de credit, asupra unei rate a dobânzii aferente creditului pentru întreaga durată a contractului de credit sau asupra mai multor rate ale dobânzii aferente creditului pentru termene parțiale, aplicând exclusiv un procentaj fix stabilit. În cazul în care nu sunt fixate toate ratele dobânzii aferente creditului în contractul de credit, se consideră că rata dobânzii aferente creditului este fixă numai pentru termene parțiale pentru care ratele dobânzii aferente creditului sunt stabilite exclusiv printr-un procentaj fix specific convenit în momentul încheierii contractului de credit.

În cazul în care clientului i se propune o dobândă flotantă, trebuie să cunoască care sunt indicii de referință pentru a putea anticipa când aceasta se poate modifica. În acest sens, cadrul normativ prevede niște reguli exhaustive, și anume:

- dobînda va fi compusă dintr-un indicele referință, stabilit conform metodologiei Băncii Naționale a Moldovei, la care creditorul poate adăuga o anumită marjă fixă pe toată durata derulării contractului;
- modul de calcul al dobânzii trebuie indicat în mod expres în contract, cu precizarea periodicității și/sau a condițiilor în care survine modificarea ratei dobânzii flotante, atât în sensul majorării, cât și în cel al reducerii acesteia;
- elementele care intră în formula de calcul al dobânzii flotante și valoarea acestora vor fi afișate pe site-urile și la toate oficiile creditorilor.

La etapa precontractuală, cât și în perioada de executare a contractului de credit clientul are dreptul nestingherit de a fi informat pentru a înțelege întinderea obligațiilor

contractuale asumate. Astfel, în virtutea legii consumatorul are dreptul de a primi, la cerere și gratuit, conform periodicității stabilite în contractul de credit, pe hârtie sau pe alt suport durabil, la decizia consumatorului, un extras de cont/situația de plăți sub forma unui grafic de rambursare care indică ratele datorate, precum și termenele și condițiile de plată a acestor sume.

În cazul în care clientul a rămas nesatisfăcut de prestarea serviciilor a companiei de creditare sau aceasta își execută obligațiile contractuale necorespunzător, autoritatea de supraveghere privind respectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori este Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței.

Pentru detalii cadrul normativ de referință este *Legea nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori*.

http://jurisprudenta.csj.md/search_rec_csj.php?id=144

II. CONTRACTELE DE ÎMPRUMUT

2.1. CE ESTE ÎMPRUMUTUL?

Prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Obiectul contractului îl constituie banii sau alte bunuri fungibile. Contractul de împrumut încheiat cu Lombardul sau asociația are ca obiect numai bani. Lombardul acordă împrumut cu amanetarea anumitor bunuri. Mărimea împrumutului eliberat cu amanet nu trebuie să fie mai mică de 75% din suma evaluării obiectelor de uz personal și casnice amanetate. La amanetarea obiectelor din metale prețioase împrumutul trebuie să constituie cel puțin 90% din suma evaluării.

Prețul denumit dobândă, apare ca element al contractului numai atunci când legea sau contractul prevăd plata ei.

Legea nu conține reguli speciale cu privire la forma contractului de împrumut, urmând a fi respectate regulile generale. Recipisa poate fi o dovadă în scris a încheierii contractului de împrumut.

Termenul contractului urmează să fie stabilit de către părți. Dacă în contract nu este stabilit termen de restituire, împrumutul urmează să fie restituit în decurs de 30 zile din momentul când împrumutatul a primit înștiințarea de restituire.

2.2. RESTITUIREA ÎMPRUMUTULUI

Principala obligație a împrumutatului este de a restitui împrumutul în termenul și modul prevăzut de contract. Împrumutatul este obligat să restituie bunurile împrumutate chiar dacă această obligație nu ar fi prevăzută în înscrisul constatator al contractului, deoarece ea trebuie să fie înțeleasă ca o consecință firească, odată ce se dovedește că predarea s-a făcut cu titlu de împrumut.

Împrumutătorul nu poate cere restituirea împrumutului înainte de termen, dacă termenul este stabilit în favoarea ambelor părți (de exemplu în cazul împrumutului cu dobândă).

Împrumutul poate fi restituit de către împrumutat și înainte de expirarea termenului contractului, dacă nu au fost stabilite dobânzi. Restituirea înainte de termen este posibilă cu acordul împrumutătorului și în cazul când au fost stabilite dobânzi, dacă împrumutătorul refuză de la dobânzi din momentul executării obligației.

La scadență împrumutatul trebuie să restituie bunuri de același gen și aceeași calitate, indiferent de eventuala sporire sau scădere a valorii bunurilor din momentul încheierii contractului și acela al plății.

În cazul împrumutului de bani, la scadență trebuie să fie restituită suma împrumutată, indiferent de scăderea sau sporirea valorii banilor, cu excepția cazului când prin acte normative speciale se dispune altfel. Dacă schimbarea valorii are loc după scadență și după ce debitorul a fost pus în întârziere, se admite reevaluarea a sumei împrumutate, în raport cu indicele de inflație, asupra sumei datorate, plătită cu întârziere.

Dacă termenul restituirii nu a fost stipulat, în toate cazurile restituirea nu poate fi cerută imediată, termenul restituirii fiind de 30 zile de la data primirii de către împrumutat a cererii de restituire.

Obligația restituirii împrumutului de către împrumutat se consideră executată din momentul transmiterii împrumutătorului a sumei de bani, a altor bunuri sau transferării a sumelor de bani pe contul bancar a împrumutătorului, dacă altă modalitate nu este prevăzută de contract. Decontarea sumei bănești de la contul împrumutatului nu-l eliberează pe împrumutat de obligația de a restitui împrumutul dacă aceste surse bănești nu au parvenit la contul împrumutătorului.

2.3. EFECTELE NERESTITUIRII ÎMPRUMUTULUI

Dacă legea sau contractul nu prevede altfel, împrumutătorul poate cere pentru întreaga sumă datorată o dobândă egală cu rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul. Această prevedere a legii este aplicabilă și în cazul când în contractul de împrumut deja este prevăzută plata dobânzii în temeiul al. 1 art. 869 CC. Suma totală în așa situație constă din: suma împrumutului, dobânzi pentru folosirea împrumutului, dobânzi pentru nerestituirea împrumutului în termen.

Dacă restituirea împrumutului se face potrivit contractului în rate eșalonat în timp, considerăm că rezilierea se poate face în caz de neplată la termenul stabilit a ratelor cu dobânzi aferente, după punerea în întârziere a debitorului.

Dacă după expirarea termenului prevăzut în contract împrumutatul nu restituie împrumutul, lombardul este în drept să-și satisfacă creanțele din valoarea bunurilor amanetate, în modul prevăzut de art. 458 Codul civil. Din suma încasată de la vânzarea obiectelor amanetate se achită împrumutul și dobânda aferentă, cheltuielile

de vânzare, iar partea rămasă se restituie posesorului biletului nominativ de amanet (pct. 30-31 a Regulamentului).

În cazul în care la scadență, împrumutatul este totuși în imposibilitate de a restitui bunuri de aceeași natură, el va face plata în bani, după valoare pe care o au bunurile la termenul și în locul unde urma a se face restituirea.

2.4. CUM SE ÎNTOCMEȘTE O RECIPIȘĂ?

- ✓ Se recomandă să fie scrisă de mână (în cazul în care cineva contestă existența ei se poate face eventual o expertiză grafologică);
- ✓ Atât creditorul, cât și debitorul trebuie identificați nu doar prin nume, prenume, dar și prin datele din buletinul de identitate (cod personal, domiciliu);
- ✓ Suma împrumutată (scrisă cu cifre și litere);
- ✓ Termenul la care urmează a fi întoarsă datoria (scadența);
- ✓ Data întocmirii recipisei.

2.5. PARTICULARITĂȚI

- ✓ Responsabil de executarea contractului de împrumut (de întoarcerea banilor) este persoana care a semnat contractul în calitate de împrumutat și nu persoana căreia i-au fost transmiși banii după încheierea contractului, respectiv în instanța de judecată relevant pentru a proba va fi doar faptul autenticității semnăturii și nu faptul cine s-a folosit de fapt de bani după încheierea contractului în mod legal.
- ✓ Legislația în vigoare nu prevede oferirea împrumutului clasic în anumite scopuri, de aceea cerința împrumutătorului către împrumutat privind restituirea împrumutului înainte de termen din motivul că suma de bani împrumutată nu se utilizează în scopurile stipulate în contract este nefondată și respectiv probarea acestui fapt în instanță va fi lipsită de relevanță.
- ✓ Suma împrumutată de unul dintre soți pentru necesitățile comune se restituie în mod solidar de ambii soți, chiar și în cazul în care soții au divorțat, respectiv, pentru a supune răspunderii solidare (comune) ambii soți este relevantă prezentarea certificatului de căsătorie sau a celui de divorț dacă la momentul contractării împrumutului aceștia erau căsătoriți.
- ✓ Debitorul (cel care a luat cu împrumut) care nu a profitat de dreptul ce i-a fost acordat, de a cere ca primirea executării să aibă loc în forma scrisă (care nu a cerut un înscris când a întors banii) își asumă riscul efectelor nerespectării formei scrise a actului juridic, respectiv în caz de contestare de către creditorii a faptului executării obligației, debitorul, persoană fizică sau persoană juridică, va decădea din dreptul de a cere proba cu martori pentru a dovedi că executarea într-adevăr a avut loc.

III. EXECUTAREA DATORIILOR

3.1. Inițierea procedurii

Procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare. În acest sens, un document executoriu este hotărârea judecătorească definitivă și titlul executoriu

emis de către instanța de judecată. Titlul executoriu poate fi prezentat spre executare în decursul a 3 ani de la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești în al cărei temei a fost emis.

În termenul stabilit de executorul judecătoresc în încheierea de intentare a procedurii de executare, părțile sunt obligate să se prezinte în fața executorului judecătoresc pentru a li se comunica drepturile și obligațiile lor, inclusiv posibilitatea de conciliere sau, după caz, de determinare a modalității de executare și/sau a consecutivității de urmărire a bunurilor debitorului. În cazul în care părțile convin asupra condițiilor de executare, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal, în care indică aceste condiții, ele devenind obligatorii pentru părți.

În cazul în care părțile au convenit asupra încheierii unei tranzacții, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal, în care consemnează condițiile tranzacției, acest proces-verbal servind drept temei pentru încetarea procedurii de executare. Procesul-verbal al executorului judecătoresc prin care se întărește tranzacția este un document executoriu. În cazul în care părțile sau una dintre părți nu se prezintă ori concilierea nu finalizează cu încheierea unei tranzacții, executorul judecătoresc consemnează faptul într-un proces-verbal și continuă urmărirea patrimoniului debitorului.

3.2. Cheltuieli de executare, taxe și onorarii

Cheltuielile de executare se compun din taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc, spezele procedurii și onorariul executorului judecătoresc.

Taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc sunt plățile, a căror mărime este stabilită de Guvern, pe care creditorul sau partea care solicită efectuarea acestor acțiuni le va achita pentru toate acțiunile efectuate de executorul judecătoresc din oficiu sau la cererea părților în procedura de executare.

Onorariul executorului judecătoresc este încasat de la debitor, dacă legea nu prevede altfel, în temeiul unei încheieri emise de executorul judecătoresc, în toate cazurile de stingere, totală sau parțială, a obligației stabilite în documentul executoriu sau de încetare a procedurii de executare.

Pentru documentele executorii cu caracter pecuniar, onorariul executorului judecătoresc va fi calculat în cotă procentuală din suma datoriei stinse, după cum urmează:

- pentru sumele de pînă la 100.000 de lei, onorariul va constitui 10% din suma stinsă. În toate cazurile, cu excepția documentelor executorii privind încasările periodice și încasarea amenzilor, onorariul nu va fi mai mic de 500 de lei. În cazul documentelor executorii privind încasarea amenzilor, onorariul nu va fi mai mic de 200 de lei;
- pentru sumele cuprinse între 100.001 lei și 300.000 de lei, onorariul va fi de 10.000 de lei plus 5% din suma ce depășește 100.001 lei;
- pentru sumele de peste 300.000 de lei, onorariul va fi de 20 de mii de lei plus 3% din sumele ce depășesc 300.000 de lei.

3.3. Drepturile părților în procedura de executare

- ✓ să ia cunoștință de materialele procedurii de executare;
- ✓ să facă extrase și copii de pe materialele procedurii de executare;
- ✓ să depună cereri și demersuri;
- ✓ să participe la actele de executare;
- ✓ să-și prezinte argumentele și considerentele asupra tuturor chestiunilor;
- ✓ să dea executorului judecătoresc explicații verbale și scrise;
- ✓ să facă obiecții împotriva cererilor, argumentelor și considerentelor celorlalți participanți la procedura de executare;
- ✓ să solicite recuzarea executorului judecătoresc;
- ✓ să încheie tranzacții;
- ✓ să se expună asupra apartenenței și valorii bunurilor urmărite;
- ✓ să conteste actele executorului judecătoresc;
- ✓ să exercite alte drepturi prevăzute de legislație.

3.4. Interdicția de a părăsi țara

Interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către instanța de judecată, la demersul executorului judecătoresc, doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții. Dacă este necesară menținerea interdicției pe un termen mai mare, aceasta poate fi aplicată în mod repetat în urma unui demers motivat al executorului judecătoresc, dar nu mai mult de 3 ori în cadrul aceleiași proceduri de executare.

În cazul încetării procedurii de executare sau al restituirii documentului executoriu, precum și în cazul în care dispăre necesitatea aplicării interdicției de a părăsi țara, această interdicție se revocă de către instanța de judecată la cererea executorului judecătoresc sau a părților.

3.5. Modalitățile de executare silită

Executarea silită se efectuează prin:

- ✓ urmărirea mijloacelor bănești în numerar ale debitorului;
- ✓ urmărirea mijloacelor bănești de pe conturile bancare ale debitorului;
- ✓ urmărirea bunurilor debitorului prin aplicarea sechestrului pe bunuri și prin vânzarea sau administrarea lor silită;
- ✓ urmărirea salariului, pensiei, bursei și altor venituri ale debitorului;
- ✓ urmărirea mijloacelor bănești și bunurilor debitorului care se află la terți;
- ✓ ridicarea de la debitor și predarea către creditor a obiectelor indicate în documentul executoriu;
- ✓ alte măsuri prevăzute de lege.

3.6. Bunurile ce nu pot fi urmărite în procedura de executare

Nu pot fi urmărite:

- ✓ bunurile strict necesare uzului personal sau casnic al debitorului persoană fizică și al membrilor lui de familie;

- ✓ îmbrăcămintea, pentru fiecare persoană: un palton de iarnă și unul de toamnă, un costum de iarnă și unul de vară (pentru bărbați), două rochii sau două costume de vară și două de iarnă (pentru femei), o pălărie și o căciulă de iarnă, două broboade de vară și două de iarnă (pentru femei), altă îmbrăcămintă întrebuințată timp îndelungat și care nu are valoare;
- ✓ încălțăminte, lenjeria de corp și de pat, cu excepția obiectelor confecționate din materiale prețioase, precum și a obiectelor care au valoare artistică
- ✓ toate bunurile copiilor;
- ✓ mobila: câte un pat și un scaun pentru fiecare persoană, o masă, un dulap pentru familie;
- ✓ icoanele și portretele de familie, verighetetele;
- ✓ ordinele, medaliile, alte semne distinctive cu care a fost decorat debitorul sau membrii lui de familie;
- ✓ obiectele (inclusiv manualele și cărțile) necesare debitorului pentru a-și continua exercitarea profesiei;
- ✓ mijloacele de transport speciale pentru invalizi, obiectele necesare invalizilor și bolnavilor, destinate îngrijirii lor;
- ✓ produsele alimentare în cantități necesare pentru hrana debitorului și a membrilor lui de familie pe 3 luni;
- ✓ combustibilul necesar în prepararea bucatelor și încălzirea locuinței familiei în perioada rece a anului;
- ✓ semințele de culturi agricole pentru însămânțare și sădire;
- ✓ nutrețul pentru vitele care nu au fost urmărite, necesar pînă la strânsul nutrețurilor noi sau pînă la scoaterea vitelor la pășunat, după caz;
- ✓ produsele agricole perisabile, conform unei liste aprobate de Guvern;
- ✓ bunurile din domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale;
- ✓ alte bunuri care, conform legii, nu pot fi urmărite.

Suport informativ adițional:

1. Legea nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori;
2. Codul civil al Republicii Moldova (art. 867-874);
3. Codul de Executare a Republicii Moldova;
4. Hotărârea Plenului CSJ nr. 8 din 24.12.2010 cu privire la unele chestiuni referitoare la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației la soluționarea litigiilor legate de contractele de împrumut;
5. Hotărârea Plenului CSJ nr. 9 din 24.12.2010 privind aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează modalitățile de reparare a prejudiciului cauzat prin întârziere sau executare necorespunzătoare a obligațiilor pecuniare, cu excepția celor izvorîte din contractul de credit bancar sau împrumut